

Stadyumlardan Sahnelere: İstanbul'un Son 30 Yılda Değişen Müziği

İstanbul, her daim çeşitli müzik ve eğlence biçimlerinin var olduğu, keşiştiği, iç içe geçtiği bir mekân olageldi. Bu çok seslilik hâli kentin dönüşen kozmopolit yapısına bağlı olarak sürekli değişim içerisindeydi. Bununla birlikte 1990'lar İstanbul'da müzik ve eğlence hayatının farklı bir hatta girdiği bir dönüm noktası oldu. Bu yıllarda gerek küreselleşmenin dünya genelinde müzik ve kültür endüstrisinde yarattığı dönüşümün, gerekse ulusal ve yerel ölçekte yaşanan sosyal, ekonomik ve politik değişimlerin etkisiyle kentin dünya müzik sektörüyle ilişkisi hızlandı ve yoğunlaştı. Müziğin icra edilme ve kentlilerle buluşma biçim ve mekânlarında da büyük bir değişim yaşandı. Bu durumun en çarpıcı göstergesi 1993 yazında dünya müzik piyasasında o dönemin en popüler isim ve gruplarının verdiği stadyum konserleri oldu. Aynı dönemde Gülhane Halk Konserleri örneğinde olduğu gibi Türkiye'den müzisyenler de giderek artan büyüklükte kitlelerle buluşuyordu. 2000'lere gelindiğinde müzik mekânları çoğalıp çeşitlenirken farklı içerik ve temaları olan müzik festivalleri de düzenlenmeye başladı. Böylelikle, İstanbul yerelin yanı sıra dünyadan birçok müziğin sokaklarda, konser ve eğlence mekânlarında, festivallerde kalabalıklar tarafından dinlenebildiği, bunun eşliğinde eğlence biçimlerinin de çeşitlilik arz ettiği bir kent oldu. Bu aynı zamanda müziğin ekonomik sektör olarak değişimine işaret ediyordu. Müzik, gerek sayısı giderek artan, nitelikleri farklılaşan çalışanlarıyla gerek kâr elde etme hedefiyle ticarileşen, gerekse girdiği sponsorluk ilişkileriyle diğer sektörlerle yakın temas hâlinde olan bir sektöre dönüştü. 2010'ların ikinci yarısından itibaren ise İstanbul'daki müzik sektörü ve eğlence hayatı giderek otoriterleşen siyasi ve kültürel iklim, pandemi, ekonomik kriz, değiş(tiril)en sponsorluk ilişkileri gibi nedenlerden ötürü birçok olumsuzluğa bir arada yaşamaya başladı. Bugün çeşitli gerekçelerle bir bir iptal edilen festivaller bu durumun en çarpıcı örneği. Bu dosyada, İstanbul'da müziğin son 30 yılda sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda geçirdiği söz konusu dönüşümleri odağa alıyoruz.

STADYUMLARDAN SAHNELERE*

İSTANBUL'UN
SON 30
YILDA DEĞİŞEN
MÜZİKİ